

HISZPANIA — MIT CZY RZECZYWISTOŚĆ?

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
INSTITUTE OF EUROPEAN CULTURE
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY IN POZNAŃ

GNIEZNO EUROPEAN STUDIES MONOGRAPH SERIES
VOL. 9

SPAIN — MYTH OR REALITY?

The texts collected in this volume address *the issue of Spain*, a central theme which has long fuelled the dispute on the essence of what is “Spanish”, if such a thing exists at all. It has been addressed on many occasions and approached in various ways. Much was written by philosophers, historians, sociologists, experts in cultural and political studies etc., yet it would be far-fetched to consider the matter finally and conclusively settled. The changes which have taken place in Spain since the famed *transición* do not provide a clear answer as to the nature of present-day Spain, and in particular do not specify what unites the contemporary Spanish society. What is more, besides the nationalism characteristic of the central authority, the claims made by the local nationalisms, Catalan and Basque, are becoming more and more radical, as they openly challenge the existence of Spanish nation and wish to make “Spain” a purely geographical denotation. Throughout its history, Spain has often been forced to defend itself from external foes, while today the principal threat to the existence of the state seems to come from the inside. The questions posed by the authors of texts and the answers given relate to the historical, cultural and political inspirations. With the hope that the texts collected here may contribute to the reflection and better understanding of the identity of Spain, a country geographically remote from Poland and yet not so distant culturally, we commend them to the attention of the Reader.

PUBLISHING HOUSE OF THE POZNAŃ SOCIETY
FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
INSTYTUT KULTURY EUROPEJSKIEJ
UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
GNIEŹNIEŃSKIE STUDIA EUROPEJSKIE — SERIA MONOGRAFIE
T. 9

HISZPANIA — MIT CZY RZECZYWISTOŚĆ?

Pod redakcją
Filipa Kubiaczyka i Katarzyny Mirgos

Redaktor serii
Leszek Mrozewicz

Poznań 2012
WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
www.ptpn.poznan.pl dystrybucja@ptpn.poznan.pl

Główny Redaktor Wydawnictw PTPN

Paweł Marszałek

Studia Europaea Gnesnensia — seria monografie, t. 9

Redaktor serii

Leszek Mrozewicz

Recenzenci

Ryszard Skowron, Cezary Taracha

Redakcja językowa i korekta tekstów polskojęzycznych

Paulina Jeske-Choińska, Hanna Kossak-Nowocień

Układ stron i redakcja techniczna

Teodor Jeske-Choiński

Projekt okładki

Dariusz Jabłoński

Copyright © by Authors & IKE & PTPN

ISBN 978-83-7654-167-9

ISSN 2082-596X

Adres redakcji

ul. Kostrzewskiego 5–7, 62–200 Gniezno
tel. 61 4237000, 61 4237019, faks 61 4237002
e-mail: seg@amu.edu.pl

Publikacja sfinansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Urzędu Miejskiego w Gnieźnie

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Prólogo.....	11
I. Konteksty historyczne	
Maciej Maciejowski, Ibero-celtyberyjski etos wodza-wojownika jako element archetypu hiszpańskiej tożsamości	17
Filip Jakubowski, Między arabskością a andaluzyjskością. Problem tożsamości w Hiszpanii muzułmańskiej w czasie upadku państwa umajjadzkiego	39
Filip Kubiaczyk, Idea Hiszpanii w projekcie politycznym Ferdynanda Katolickiego	49
Jerzy Achmatowicz, Podbój i kolonizacja Ameryki w kontekście hiszpańskiej „czarnej legendy” — przyczynek do studiów nad kształtowaniem się hiszpańskiej świadomości narodowej	63
Jan Kieniewicz, Qué sería nuestro país... España como fantasía y proyecto polaco.....	89
II. Konteksty kulturowe	
Iwona Krupecka, Azorín i sztuka tworzenia pejzażu hiszpańskiego	101
Elżbieta Bender, Reflexiones sobre España en la obra de Miguel de Unamuno (“En torno al casticismo”).....	115
Krzysztof Polit, Problem baskijskości w myśli Miguela de Unamuno.....	133
Katarzyna Mirgos, Baskowie — „inni” Hiszpanii?.....	145
Roberta Giordano, La lengua española de la Transición: del franquismo al postfranquismo	163
III. Konteksty polityczne	
Magdalena Melnyk, Transformacja demokratyczna w Hiszpanii: założenia a rzeczywistość	177

Maria Wąsicka, Ustrój polityczny i struktura terytorialna Hiszpanii a dążenie mniejszości do autonomii	199
Alfons Gregori i Gomis, La configuración conceptual de la comunidad nacional en el pensamiento catalán contemporáneo.....	219
Tomasz Daroszewski, Normatywne modele wspólnoty politycznej — analiza deklaracji programowych głównych hiszpańskich partii politycznych w wyborach parlamentarnych 2008 roku	243
Magdalena Dobkiewicz, Memoria histórica en España en el contexto de la legislación sobre memoria.....	257